Reacties op de Visie Sociaal Domein

Bijlage bij de vergaderstukken t.a.v. de Evaluatie en Visie Sociaal Domein (ter informatie)

- **Inleiding**

De concept Visie Sociaal Domein – ter behandeling tijdens de commissievergadering van 3 februari a.s. – hebben we voorgelegd aan een aantal belangrijke maatschappelijke partners voor een eerste reactie. Tevens hebben wij deze partijen gevraagd op welke wijze zij bij het vervolgproces, het opstellen van de uitvoeringsprogramma's, betrokken willen worden.

De volgende partners hebben we om een reactie gevraagd (en ontvangen):

- Adviesraad Sociaal Domein
- Coalitie Positieve Gezondheid Texel/ Coöperatie Kern Gezond Texel (i.o.)
- Texel Samen Beter
- Stichting Texels Welzijn
- Young4Ever
- Sportstichting Texel

In dit memo informeren we u over de inhoud van de ontvangen reacties.

- **Adviesraad Sociaal Domein**

"Het is verheugend te constateren dat de gemeente komt met een langere termijn visie op het sociale domein. Uiteraard is er een lange weg te gaan, maar het is voor de betrokkenen fijn om samen een uitgestippelde route te kunnen volgen. Een route die, zoals is aangegeven, niet dichtgetimmerd is, maar als leidraad dient waarlangs men samen op weg kan om de gewenste doelen door middel van (niet statisch vastgelegde) uitvoeringsprogramma's te bereiken.
Verheugend is ook te constateren dat de gemeente bij het ontwikkelen van beleid uitgaat van een "integrale aanpak" en het zoeken van "verbindingen". Op beide terreinen is zeker nog winst te behalen. Er gebeurt veel op Texel maar een "integrale aanpak" en het zoeken van "verbinding" is daarbij nog niet altijd een vanzelfsprekendheid."

Tevens geeft de Adviesraad enkele aandachtspunten mee:

- Nuancering van een aantal uitspraken op het gebied van eigen kracht, het hebben van regie als inwoner en het verbeteren van de kwaliteit van leven: toevoegingen als 'indien/daar waar mogelijk', 'daar waar nodig' of 'zoveel mogelijk' houden meer rekening met de mogelijkheden en behoeften van inwoners.
- Laat de term 'IJslands model' los en wijzig deze in een benaming die meer past bij het eiland Texel. Om zo te zorgen voor bredere bekendheid en draagvlak.
- Het advies is om over te gaan tot het formuleren van een "lokaal preventieakkoord". Dit akkoord kan dan dienen als een paraplu waaronder alle activiteiten op het gebied van een gezonde leefstijl een plek krijgen, en zo verbinding en integraliteit versterken.

- **Coalitie Positieve Gezondheid Texel/ Coöperatie Kern Gezond Texel (i.o.)**

"Mooi dat er vanuit een lange termijn perspectief en leidende principes wordt gewerkt. We zien hierin veel terug van het gedachtegoed van Positieve Gezondheid en de ambities uit het programma Gezond Texel 2030. Ook goed om te lezen dat de gemeente aankondigt in de uitvoeringsprogramma's een intensievere samenwerking met lokale zorg- en welzijnspartners én inwoners te willen aangaan. (…) Ons advies aan de gemeente is het Programma Gezond Texel 2030 explicieter te (h)erkennen als leidraad 'voor en door Texel' op weg naar meer gezondheid. (…) In het programma Gezond Texel 2030 is door deze Coalitie een integrale

aanpak ontwikkeld die in een aantal jaar op Texel moet leiden tot veerkrachtige gemeenschappen en vitale inwoners."

De volgende aandachtspunten worden hierbij meegegeven:

- Niet alle ambities in de visie vallen onder de regie, en daarmee invloedssfeer, van de gemeente. Voor volwassenen en ouderen is samenwerking met de Zorgverzekeraar, het Zorgkantoor en de veldpartijen, die daardoor worden gefinancierd, noodzakelijk om tot integrale aanpak te komen.
- De maatschappelijke partners zijn niet betrokken geweest bij de evaluatie. Dit levert een kwetsbaarheid op in de uitvoering van de visienotitie, omdat de aandachtspunten vanuit de evaluatie niet breed getoetst zijn. Daardoor kan er sprake zijn van een vernauwde zienswijze die niet wordt gedragen door de partijen uit het veld. Dit verdient aandacht bij de uitwerking van de visie in de uitvoeringsprogramma's.
- Bij het benoemen van de opgaven ontbreekt nog een analyse van de knelpunten per cluster. Dit wordt gezien als een belangrijke te nemen stap bij het komen tot de uitvoeringspgrogramma's.

- **Texel Samen Beter**

"Wat je ziet is dat veel in behapbare stukken is opgeknipt. Voor de uitvoering begrijpelijk. Ook Positieve gezondheid en het project Gezond Texel 2030 heeft z'n positie. En dat terwijl het project Gezond Texel 2030 juist een integrale aanpak voorstaat. Of je het nu hebt over jongeren dan wel ouderen, gezondheid of preventie, kosten of investeringen, juist een integrale aanpak is dan nodig."

Texel Samen Beter heeft aangegeven graag bij te dragen aan het bewaken van de samenhang en integraliteit.

- **Stichting Texels Welzijn**

"Als het gaat om het hogere streefdoel van bijdragen aan de leefkwaliteit en gezondheid van Texelaars meen ik dat je als gemeente en -publieke- hulp en zorgaanbieders vooral randvoorwaardelijk actief kunt zijn. (…) Als we werkelijk gelijke kansen willen voor de Texelaars op het gebied van welzijn en gezondheid, zoals benoemd in de conceptvisie, dan ligt er dus de grote opgave om deze in onze samenleving ingesleten diepere ongelijkheid daadwerkelijk te verminderen. (…) Daarnaast is het voor de houdbaarheid van ons hulp- en zorgstelsel van belang dat we het beroep daarop waar het kan zoveel mogelijk proberen te voorkomen. Dat kan op de eerste plaats door vroegsignalering en vroegopvang van mogelijke knelpunten ('reactieve preventie'). En voor een deel, maar veelal veel lastiger, via gedragsverandering van mensen naar een gezondere leefwijze ('proactieve preventie')."

Enkele aandachtspunten die Texels Welzijn hierbij mee geeft:

- Een belangrijke en zorgelijke ontwikkeling is de gelijktijdige sterke veroudering, ontgroening en krimp die zich bij ongewijzigd beleid op Texel voordoet. Dat betekent dat we meer dan elders in elk geval hard verder moeten werken aan een blijvend werkbare ouderenzorg – met voldoende gekwalificeerde medewerkers - en leefbaarheid op het eiland.
- Het sociaal domein kent opgaven die voortkomen vanuit wet- en regelgeving (regelgestuurde opgaven), maar ook opgaven die direct voortkomen uit vragen van de inwoners van Texel zelf. Goed beleid in het sociaal domein slaat bruggen tussen regel- en vraaggestuurde opgaven.
- Naast de samenwerking binnen de organisaties van de verschillende betrokkenen is ook samenwerking tussen hen, in effectieve welzijns- en zorgnetwerken gericht op Texel, van groot belang.

- **Young4Ever**

"Er staat in de visie dat er een breed en toegankelijk aanbod aan activiteiten op gebied van sport en cultuur moet komen. Niet alle soorten activiteiten vallen onder die 2 kopjes. Er zijn ook recreatieve, educatieve,

ontspanning en ontmoetingsactiviteiten die ook bijdragen aan het vergroten van het welzijn van de bewoners op Texel."

Young4Ever geeft in hun reactie aan zich achter de visie te kunnen scharen, en vraagt aandacht voor de volgende onderwerpen:

- Meer aandacht voor integraal werken. De ervaring is nog te vaak dat mensen op hun eigen 'eilandje' zitten. De oproep is om dit in de uitvoeringsprogramma's en de subsidieafspraken (BCF) beter te borgen.
- Sommige partijen / partners worden expliciet genoemd in het stuk, andere niet. Terwijl ook zij de komende jaren een belangrijke rol spelen en er bijvoorbeeld nieuwe subsidieafspraken gemaakt moeten worden. Het verzoek is daar aandacht voor te hebben.

- **Sportstichting Texel**

"Met het uitbrengen van een visie op het sociaal domein wordt een eerste belangrijke stap gezet om, samen met alle direct betrokkenen, te komen tot een breed gedragen beleid. (…) Door het kiezen voor een integrale aanpak en door elkaar "op te zoeken" kan er een samenhangend "beweeg-, sport-gezondheids- en preventie klimaat" ontstaan. Verbinding zoeken tussen het gezondheidsdomein en sport- en beweegdomein is hierin een belangrijke factor. Er zijn al verschillende sport- en zorgaanbieders (o.a. Sportstichting Texel), die op eigen initiatief of op projectbasis zijn gestart met sport voor één een of meer specifieke kwetsbare doelgroepen."

De Sportstichting adviseert de gemeente het volgende:

- Er gebeurt al veel op Texel, maar (te) veel zaken lopen langs elkaar heen. Het advies is dan ook om eerst in kaart te brengen welke initiatieven en projecten er al binnen de gemeente Texel zijn op het gebied van sport & sociaal domein, hoe dit loopt en wie er bij betrokken zijn. Op basis daarvan kunnen duidelijke, realistische en gedragen uitvoeringsplannen worden opgesteld.
- Daarvoor is het belangrijk dat betrokken partnets met elkaar om tafel gaan en bereid zijn om over eigen schuttingen heen te kijken. En waarbij draagvlak verkregen wordt door te praten mét de doelgroepen in plaats van over de doelgroepen.
- Tevens geven ze als aandachtspunt mee dat we moeten oppassen voor te hoge ambities; het is belangrijk realistisch te blijven en zo samen doelen te bereiken.

De Sportstichting heeft tevens een eerste voorstel gedaan hoe sport en het sociaal domein elkaar kunnen versterken. Dit wordt betrokken bij de totstandkoming van de uitvoeringsprogramma's.

- **Tot slot**

Alle partijen die we nu om een reactie hebben gevraagd willen graag actief bijdragen aan het tot stand komen van de uitvoeringsprogramma's (en de daadwerkelijke uitvoering daarvan). In sommige reacties – zoals de Sportstichting en Stichting Texels Welzijn – wordt hier al inhoudelijk op in gegaan. Een mooie start voor het vervolgtraject.

Natuurlijk zijn er nog veel andere partijen actief binnen het brede veld van zorg en welzijn op Texel. Ook die partijen zullen we nadrukkelijk uitnodigen om een rol bij het vervolg.